

# Tárgytematika

|                                 |   |
|---------------------------------|---|
| <b>Félév:</b>                   | 2011/12/2   |
| <b>Tárgynév:</b>                | Nevelésszociológia  |
| <b>Tárgykód:</b>                | ALTKAB1331  |
| <b>Felelős szervezet neve:</b>  | Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék |
| <b>Felelős szervezet kódja:</b> | AA17  |
| <b>Tárgyfelelős neve:</b>       | Dr. Varga Balázs  |
| <b>Tárgy követelménye:</b>      | Vizsga  |
| <b>Tárgy heti óraszám:</b>      | 0/0/0   |
| <b>Tárgy féléves óraszám:</b>   | 8/0/0   |

---

## Oktatás célja:

A hallgatókkal megismertetni a nevelésszociológia tárgykörét, alapkérdéseit, illetve az informális és formális nevelés, valamint az oktatásszociológia főbb sztereit. Továbbá bemutatni a tudományterülethez kapcsolódó fontosabb elméleteket és kutatásokat. Mindezek mellett rávilágítani a szocializáció gyakorlati aspektusaira.

## Tantárgy tartalma:

### A konzultációk témái:

1. A nevelésszociológia kialakulása. Nevelési- és társadalomelméletek.
2. A nevelésszociológiát megalapozó kutatási irányok (környezetkutatások, struktúrakutatások, kultúrakutatások)
3. A nevelésszociológia magyarországi története.
4. A nevelésszociológia meghatározása és aspektusai.
5. A nevelésszociológia alapjai I.: egyén és közösség (az emberi egzisztencia, kultúra, szociális tanulás), a csoport sajátosságai (tanulás a csoportban, csoportképződés).
6. A nevelésszociológia alapjai II.: a szervezet (szociális rendszer, szervezet és környezet kapcsolata), a társadalom (tér és társadalom, társadalmi struktúra, érdekek, hatalom).
7. A család és a szomszédság mint informális nevelési szintér.
8. A munkahely és a politikai intézmények szocializációs szerepe.
9. A vallási és a tömegkommunikációs intézmények szocializációs funkciói.
10. Az iskola társadalma, szervezete és légköre.

# Tárgytematika

|                          |   |
|--------------------------|---|
| Félév:                   | 2011/12/2   |
| Tárgynév:                | Nevelésszociológia  |
| Tárgykód:                | ALTKAB1331  |
| Felelős szervezet neve:  | Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék |
| Felelős szervezet kódja: | AA17  |
| Tárgyfelelős neve:       | Dr. Varga Balázs  |
| Tárgy követelménye:      | Vizsga  |
| Tárgy heti óraszám:      | 0/0/0   |
| Tárgy féléves óraszám:   | 8/0/0   |

---

## Tantárgy tartalma:

11. Az iskola és a helyi társadalom, az iskola és az állam kapcsolata.
12. A felsőoktatás szociológiájának aktuális kérdései.
13. Az oktatásszociológia főbb kutatási módszerei (iskolai statisztika, kérdőív, iskolai szervezetelemzés, esettanulmány).

## Számonkérési és értékelési rendszere:

A tantárgy kollokviummal zárul, melyhez az előadások anyagának, illetve a kötelező és ajánlott irodalmak vizsgatételekre vonatkozó részeinek ismerete szükséges. A félév végi aláírás megszerzésének (így a vizsgára bocsátásnak) az előfeltétele az órák rendszeres látogatása.

## Kötelező irodalom:

### KÖTELEZŐ IRODALOM:

**Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába.**  
**Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001.**

### SZAKIRODALOM:

- Allport, G. W.: A személyiség alakulása.  
Gondolat Kiadó, Budapest, 1980.
- Andorka Rudolf – Buda Béla – Cseh-Szombathy László (szerk.): A deviáns viselkedés szociológiája.

## Tárgytematika

|                                 |   |
|---------------------------------|---|
| <b>Félév:</b>                   | 2011/12/2   |
| <b>Tárgynév:</b>                | Nevelésszociológia  |
| <b>Tárgykód:</b>                | ALTKAB1331  |
| <b>Felelős szervezet neve:</b>  | Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék |
| <b>Felelős szervezet kódja:</b> | AA17  |
| <b>Tárgyfelelős neve:</b>       | Dr. Varga Balázs  |
| <b>Tárgy követelménye:</b>      | Vizsga  |
| <b>Tárgy heti óraszám:</b>      | 0/0/0   |
| <b>Tárgy féléves óraszám:</b>   | 8/0/0   |

---

### Kötelező irodalom:

- Gondolat Kiadó, Budapest, 1974.
- Aronson, Elliot: A társas lény.  
Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1992.
- Bakacsiné Gulyás Mária: A nevelés társadalmi alapjai.  
Szeged, 1995.
- Forray R. Katalin – Kozma Tamás: Társadalmi tér, oktatási rendszer.  
Akadémia Kiadó, Budapest, 1992.
- Halász Gábor (szerk.): Az oktatás jövője és az európai kihívás.  
Educatio Kiadó, Budapest, 1993.
- Halász Gábor – Lannert Judit: Jelentés a magyar közoktatásról 2003.  
OKI, Budapest, 2004.
- Horváth-Szabó Katalin: Konfliktusok az iskolában.  
Oktatáskutató Intézet, Budapest, 1991.
- Kolosi Tamás: Tagolt társadalom.  
Gondolat Kiadó, Budapest, 1987.
- Kozma Tamás: Kié az iskola?  
Educatio Kiadó, Budapest, 1990.
- Kozma Tamás: Társadalom és nevelés.  
Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
- Kozma Tamás: Tudásgyár? Az iskola mint társadalmi szervezet.  
Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1985.
- Neményi Mária (szerk.): A család.  
Gondolat Kiadó, Budapest, 1988.
- Meleg Csilla: Iskola és társadalom. Szöveggyűjtemény.  
Dialóg Campus, Budapest, 2003.
- Trencsényi László: Pedagógusszerepek az általános iskolában.  
Apáczai Kiadó, Budapest, 1988.

**Oktató: Dr. Varga Balázs**